

Varjatud tööõnnetus: lisakulud ja asjatu närvipinge

Marge Mäekivi
tööinspektor-uuriija

Siiani on tööandjate hulgas olnud suhteliselt levinud arvamus, et tööõnnetuse toimumisest teavitamine on ettevõtte mainele kahjulik ning tööõnnetuste varjamiseks mõeldakse välja kõikvõimalikke skeeme. Viimasel ajal on aga olukord muutumas.

Paraku leidub tööandjaid, kes hirmutavad tööõnnetuses kannatanuid töökoha kaotamisega või lubavad maksta „hüvitist“, et tööõnnetuses vigastatu oma suud ei paotaks. Samas aga unustatakse, et olnud ei saa olematuks muuta ja kuulujuttudena levib teave rahva hulgas edasi. Seega jääb pikaks ajaks püsima närvipinge: kas varjatud tööõnnetus tuleb välja või ei? Meditsiinivaldkonnas on aga tõestatud, et närvirakud ei taastu.

Tööõnnetuse varjamine on lühinägelik käitumine. Tööandja poolt kerge trauma asjaolude väljaselgitamata jätmine võib hiljem kaasa tuua juba tõsisema õnnetuse koos sellest tulenevate rahaliste kahjudega, mida oleks olnud võimalik ennetada või vältida, kui sellele oleks eelnevalt tähelepanu pööratud.

Kui õnnetuse toimumise asjaolud on segased, selgitab tööinspektor tööandjatele, kuidas jõuda toimu suhtes selgusele, kuidas vormistada juhtumi dokumentatsioon ning kuidas edaspidi korraldada tööhutusala tööd nii, et vältida samalaadseid tööõnnetusi või ohuolukordi.

Tööandjad ja töötajad muutuvad aktiivsemaks

Minul kui tööinspektor-uuriial on rõõm tõdeda, et viimasel ajal on tööandjad muutunud tööõnnetustest teatamisel aktiivsemaks ning ohuolukordigi registreeritakse varasemast korrektsemalt. Ka töötajate teadlikkus on suurenenud. Töötaja peab julgema enda eest seista, tundma oma õigusi ning nõudma tervislikke ja ohutuid töötingimusi.

Positiivse näitena saan välja tuua tööandja Hiiu maakonnast, kes hiljuti võttis

Tööinspektsiooniga ise ühendust, kui kuulis tööl noore töötajaga juhtunud õnnetusest. Vaatamata töötaja kartusele teavitada juhtunust tööandjat, viis tööandja läbi tööõnnetuse uurimise ja esitas raporti toimunud tööõnnetuse kohta.

Statistika on mõtlemapanev: käesoleva aasta seitsme kuu jooksul on Tööinspektsioonis registreeritud 2186 tööõnnetust, lisaks on uurimisel veel 197 õnnetusjuhtumi asjaolud. Registreeritud tööõnnetustest on raskeid 459 ja kergeid 1718. Surmaga on lõppenud 9 tööõnnetust, lisaks on täpsustamisel kahe surmaga lõppenud õnnetuse asjaolud.

Võrreldes mullu sama ajaga on käesoleval aastal tööõnnetuste arv mõnevõrra kasvanud. Mullu seitsme kuuga toimus tööõnnetusi 2119, sealhulgas 445 rasket, 1657 kergemat ning 8 töösurma. Ent positiivne on see, et kasvamas on kergete tööõnnetuste osakaal: seegi on üks märk, et tööõnnetustest teatamine on paranenud.

Töötaja võib tööõnnetuse registreerimata jätmisel kaotada osa haigus hüvitisest ning võimaluse taotleda tööandjalt toetust edasisteks ravikuludeks.

Tööõnnetuse kohta võib infot anda igaüks

Tööinspektsiooni poole on pöördunud ka tööõnnetustes kannatanute sugulased, kes on teatanud õnnetuste toimumisest, kui kannatanu ise ei saa seda saadud vigastuse tõttu teha ning tööandjal puudub julgus juhtunut tunnistada. Selliste juhtumite puhul on Tööinspektsioon alustanud teabe kontrollimist sündmuste selgitamiseks. Juhul, kui Tööinspektsiooni uurimise tulemusel selgub, et tegemist oli tööõnnetusega, mida varjasid kas tööandja või töötaja või siis mõlemad, näeb seadusandlus ette karistuse väärteomenetluse korras. Karistada saab nii tööandjat kui ka töötajat.

Samuti võib töötaja kaotada tööõnnetuse registreerimata jätmisel osa haigus hüvitisest ning võimaluse taotleda tööandjalt toetust edasisteks ravikuludeks.

Tööõnnetuse varjamine on seaduserikkumine, millega kaasneb väärteomenetlus ja rahatrahv. Tööõnnetuse või kutsehaigestumise varjamise või uurimata jätmise, samuti kirjaliku raporti koostamata

Aktuaalne

jätmise või muude tööõnnetuse või kutsehaigestumise registreerimise või uurimise nõuete rikkumise eest karistatakse füüsilist isikut rahatrahviga kuni 200 trahviühikut (800 eurot), juriidilist isikut aga trahviga kuni 2000 eurot.

Tervislikke ja ohutuid töötingimusi saab tagada ainult kaasates kõiki tööturu osapooli.

Tööst ei tohi mitte mingil juhul saada inimest tappev ega sandistav tegevus, vaid see peab olema kõigile kasutoov, rahulolu pakkuv ja edukas ettevõtmine.